

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118342598
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:6118342598.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcu: Myrent s. r. o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, IČO: 51 489 546, právne zastúpeného: ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s. r. o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefaničova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, právne zastúpenému: Advokátska kancelária Felix Neupauer & partners, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava, IČO: 37 928 422, o zaplatenie 678,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 32C/34/2018-90 zo dňa 19.11.2019, takto

rozhodol:

Odvolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 678,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 678,- eur od 26.08.2018 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že v prejednávanej veci mal naplnené zákonné predpoklady na vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), a preto rozhodol v spore v prospech žalobcu na základe ním tvrdeného skutkového stavu, ktorý považoval za nesporný a za dostatočne osvedčený obsahom žaloby, jej príloh a ostatných listinných dôkazov. V podrobnostiach uviedol, že vo veci nariadil pojednávanie na deň 19. novembra 2019, na ktorý sa dostavil len právny zástupca žalobcu. Žalovaný ani jeho právny zástupca sa na toto pojednávanie nedostavili. Žalovanému bolo pritom predvolanie na pojednávanie doručené dňa 23.09.2019 (viď doručka na č. I. 70 spisu). Deň pred pojednávaním právny zástupca žalovaného doručil súdu ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, ktoré odôvodnil pracovnou vyťaženosťou a hospodárnosťou konania. Predmetné podanie nepovažoval okresný súd za včasné ospravedlnenie a dôvody v ňom uvedené za vážne dôvody podľa § 273 CSP, ktoré by odôvodňovali odročenie pojednávania. Za stav, kedy súd prvej inštancie súčasne konštatoval, že žalovaný bol v predvolaní na pojednávanie poučený o následku nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie podľa § 278 CSP, o ktorého vyhlásenie požiadal žalobca, rozhodol v prejednávanej veci rozsudkom pre zmeškanie podľa citovaného zákonného ustanovenia. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v prospech žalobcu, ktorý mal v konaní plný úspech.

2. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie žalovaný (ďalej aj „odvolateľ“). Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Okresnému súdu vytýkal nesprávne právne posúdenie otázky splnenia podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 274 CSP. Poukázal na to, že z dôvodovej správy k rozsudku pre zmeškanie vyplýva, že tento inštitút má slúžiť ako

procesná sankcia za pasivitu žalovaného. V danom prípade nebol žalovaný v konaní nečinný. Podaním zo dňa 17.11.2019 ospravedlnil svoju neúčast', ako aj neúčast' žalovaného na pojednávaní nariadenom dňa 19.11.2019, a to z dôvodu neodkladných pracovných povinností a pracovnej vyťaženia, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania, t. j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania. Zároveň uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a informoval súd, že súhlasí s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Ospravedlnenie žalovaného bolo pritom preukázateľne doručené súdu ešte pred pojednávaním, čo nepopiera ani samotný súd. Ak prvoinštančný súd posúdil ospravedlnenie žalovaného ako nedôvodné, mal v zmysle čl. 4 CSP per analogiam postupovať inter alia podľa § 183 ods. 4 CSP a bezodkladne upovedomiť žalovaného pred vydaním rozsudku, že ním uvádzané dôvody ospravedlnenia vrátane jeho nesúhlasu s prejednaním veci v jeho neprítomnosti nemieni akceptovať. V závere podaného odvolania vyjadril presvedčenie, že nebola splnená kumulatívna podmienka na vydanie rozsudku pre zmeškanie uvedená v § 274 písm. b) CSP.

3. Žalobca v podanom vyjadrení k odvolaniu žalovaného odvolací súd žiadal, aby napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, stotožňujúc sa s jeho dôvodmi. S poukazom na príslušné zákonné ustanovenia (§ 274 CSP) vyjadril presvedčenie, že ospravedlnenie žalovaného nebolo urobené včas a z vážnych okolností a boli preto kumulatívne splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Na podporu správnosti svojej argumentácie poukázal na viaceré rozhodnutia prvoinštančných a druhoinsťančných súdov, ako aj Najvyššieho súdu SR.

4. Skôr, než Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP), pristúpil k vecnému preskúmaniu napadnutého rozhodnutia, zaoberal sa tým, či odvolanie bolo podané včas, oprávnenou osobou a či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné.

5. Podľa ustanovenia § 386 CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak

- a) bolo podané oneskorene;
- b) bolo podané neoprávnenou osobou;
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo
- d) nemá náležitosti podľa ustanovenia § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

6. Podľa § 356 písm. b) CSP, odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

7. Žalovaný podaným odvolaním napadol rozsudok pre zmeškanie, ktorým súd prvej inštancie žalobe vyhovel, postupujúc podľa § 274 a nasl. CSP.

8. Podľa § 274 CSP, na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

9. Rozsudok pre zmeškanie žalovaného - kontumačný rozsudok predstavuje procesnú sankciu za pasivitu žalovaného v spore. Právna úprava rozlišuje medzi rozsudkom pre zmeškanie žalovaného pred nariadením pojednávania (§ 273 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523273'&ucin-k-dni='30.12.9999'>) a po nariadení pojednávania (§ 274 CSP <aspi://module='ASPI'&link='160/2015%20Z.z.%2523274'&ucin-k-dni='30.12.9999'>). Rozsudkom pre zmeškanie žalovaného možno rozhodnúť len vtedy, ak ide o žalobu o splnenie povinnosti. Ďalšími podmienkami, za splnenia ktorých je možné rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie a ktoré musia byť kumulatívne splnené sú návrh žalobcu; ďalej, že žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

10. V súdnej veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že boli splnené všetky podmienky na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. V danom prípade ide o žalobu na splnenie povinnosti podľa § 137 písm. a) CSP. Žalovaný bol na pojednávanie nariadený na 19.11.2019

o 11.05 hod. (č. l. 89 spisu) riadne predvolaný s poučením o možnosti súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Predvolanie bolo právnomu zástupcovi žalovaného doručené dňa 23.09.2019 (č. l. 70 spisu). Žalovaný súdu prvej inštancie až dňa 18.11.2019 doručil podanie označené ako „Ospravedlnenie neúčasti žalovaného a jeho právneho zástupcu na súdnom pojednávaní“ z dôvodu neodkladných pracovných povinností a pracovnej vyťaženia, ako aj hospodárnosti konania. Žalobca na pojednávaní dňa 19.11.2019 navrhol, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného (č. l. 78 spisu).

11. Dôvody, ktorými žalovaný ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní, nemožno považovať za vážne a ani oznámené včas, ako správne konštatoval súd prvej inštancie. Žalovaný sa ospravedlnil oneskorené, t. j. deň pred pojednávaním, hoci mu nič nebránilo sa ospravedlniť aj skôr, keďže dôvody uvedené v ospravedlnení nemožno považovať za také, ktoré by nastali náhle pred pojednávaním, o ktorom žalovaný vedel už takmer dva mesiace. Pracovná zaneprázdnenosť musela byť žalovanému vopred známa, a teda mal dostatok času uskutočniť úkony za účelom odstránenia tejto okolnosti tak, aby sa mohol vytyčeného pojednávania zúčastniť. Navyše žalovaným uvádzané dôvody nemožno považovať ani za vážne, neboli ani preukázané. Ústavný súd v uznesení č. k. I. ÚS/2333/2019-22 zo dňa 04.06.2019 konštatoval, že „...vážnosť okolností, ktorými žalovaný ospravedľuje svoju neprítomnosť na pojednávaní musí posúdiť súd. Sú to okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú žalovanému účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine)...“.

12. Pokiaľ aj žalovaný namietal, že v predchádzajúcom priebehu konania nebol pasívny, podľa názoru odvolacieho súdu za splnenia predpokladov, ktoré vymedzuje predmetné ustanovenie, je možné aj v takom prípade rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Uvedené vyplýva z účelu zákona, ktorým je sankcionovať neúčasť žalovaného na pojednávaní. Zákon tu explicitne ako podmienku aplikácie neustanovuje nespornosť uplatneného nároku. Žalovaný už mal o konaní vedomosť, bolo na ňom, aby realizoval svoje procesné práva a povinnosti.

13. Žalovaný v odvolaní poukazoval aj na nesplnenie si povinnosti súdu informovať ho o neakceptovaní dôvodu na odročenie pojednávania postupom analogicky podľa § 183 ods. 4 CSP. S uvedeným názorom nemožno súhlasiť, pretože predmetné ustanovenie možno aplikovať iba vtedy, keď strana žiada zároveň o odročenie pojednávania. Žalovaný v ospravedlnení svojej neúčasti na nariadenom pojednávaní iba vysvetlil dôvod neprítomnosti na pojednávaní bez toho, aby zároveň požiadal súd o odročenie pojednávania. V nadväznosti na to nebolo ani povinnosťou súdu postupovať v zmysle tohto zákonného ustanovenia. Navyše podmienky vydania rozsudku pre zmeškanie zákon upravuje v ust. § 274 CSP, žiadna analógia legis § 183 ods. 4 CSP vo vzťahu k § 274 písm. b) CSP do úvahy neprihádza.

14. V súdnej veci správanie odvolateľa odporuje všeobecne uznávanej zásade „vigilantibus iura scripta sunt“, ktorá znamená, že právo patrí bdelym, teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia využívajú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Je predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením a zanedbaním môžu strácať svoje práva (majetkové, osobné, satisfakčné a pod.).

15. Odvolací súd na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že na vydanie rozsudku pre zmeškanie boli splnené všetky podmienky zakotvené v § 274 CSP, a preto odvolanie žalovaného odmietol podľa § 386 písm. c) CSP. Podľa ust. § 356 CSP, voči rozsudku pre zmeškanie nie je odvolanie prípustné, s výnimkou, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že ak odvolací súd dospeje k záveru, že zákonný dôvod nie je daný, musí odvolanie odmietnuť v zmysle ustanovenia § 386 písm. c) CSP, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. Naopak, zákonný dôvod na podanie odvolania by existoval iba v tom prípade, ak by strana preukázala nesplnenie niektorej z podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie. V nadväznosti na uvedené a skutočnosť, že žalovaný dôvod prípustnosti nepreukázal, odvolací súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia.

16. Na podporu správnosti svojich záverov odvolací súd tiež poukazuje na rozhodovaciu prax senátov Co a Cob v skutkovo a právne totožných veciach (sp. zn. 6Co/29/2019 zo dňa 23. augusta 2019, sp. zn. 7Co/313/2018 zo dňa 28.02.2019, sp. zn. 14Cob/44/2019 zo dňa 19.09.2019, sp. zn. 13Cob/66/2019 zo dňa 26.06.2019) a tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/105/2018 zo dňa 29.03.2019 v ktorom v obdobnej veci dospel k záveru „...že obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že v konaní, ktoré predchádzalo dovolaním napadnutému rozsudku odvolacieho súdu, nastalo procesné

pochybenie, majúce za následok porušenie práva na spravodlivý proces...“ (obdobne tiež uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/87/2018 zo dňa 22.11.2018 a uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 04.06.2019).

17. O trovách odvolacieho konania odvolací rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)